

■ Ἡ Πάνσεπτος Κοίμησις καὶ Ζωηφόρος Μετάστασις τῆς Θεοτόκου (6')

Ἡ Θεοτόκος εἶναι Οἶκος Θεοῦ πλήρης θείας δόξης

Ὁ Ὅσιος Νικόδημος Θεομητορικὸς Μυσταγωγὸς

*«Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ,
ἡ ἱερὰ καὶ εὐκλεής, Παρθένε Μνήμη Σου,
πάντας συνηγάγετο, πρὸς εὐφροσύνην τοὺς πιστοὺς,
ἐξαρχούσης Μαρίας, μετὰ χορῶν καὶ τυμπάνων,
τῷ Σῶ ἄδοντας Μονογενεῖ, ἐνδόξως ὅτι δεδόξασται».*

Ὡ Παρθένε, ἡ ἱερὰ καὶ ἔνδοξος Μνήμη τῆς Κοιμήσεως Σου, **στολισμένη** μὲ θεία Δόξα, **συνάθροισε** ὅλους τοὺς εὐσεβεῖς πιστοὺς, **γὰρ** νὰ εὐφρανθοῦν μὲ χοροὺς καὶ τύπανα πνευματικά· **ἐξαρχος** καὶ κυρία τῆς Πανηγύρεως εἶναι ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μωϋσέως παρθένος Μαρίας, προτύπωση τῆς Παρθενίας Σου· **καὶ** ψάλλουν καὶ δοξάζουν τὸν Μονογενῆ Σου Υἱόν, **διότι** μεγάλως-ὑπερμέτρως ἐδοξάσθη μὲ τὰ ὑπερφυῆ Μυστήρια τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας Του.

**Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου,
Ἑρμηνεία εἰς τὸ Εἰκμὸν τῆς Ὁδῆς Α΄
τοῦ πρώτου Κανόνος τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου,
Ποιήματος Ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Μελωδοῦ**

Εὐθύς ἀποτείνει τὸν λόγον ὁ Μελωδὸς πρὸς τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, καὶ προσφωνεῖ εἰς Αὐτὴν τὸν Εἰρμόν τοῦτον, λέγων·

• **Ω** **Αειπάρθενε Θεοτόκε**, ἡ ἱερά καὶ ἔνδοξος Μνήμη τῆς Κοιμήσεώς Σου εἶναι ἐστολισμένη καὶ λάμπουσα μὲ δόξαν Θεοῦ, καὶ πρεπόντως·

ἐπειδὴ γὰρ ἡ Θεοτόκος εἶναι Οἶκος Θεοῦ, τὸν Ὅποιον εἶδεν ὁ Ἰεζεκιήλ γεμᾶτον ἀπὸ Δόξαν Θεοῦ:

«**Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης Κυρίου ὁ οἶκος**» (Ἰεζεκ. μγ' 5)·

διὰ τοῦτο καὶ ἡ Μνήμη τῆς Θεοτόκου ἔπρεπε νὰ ἦναι στολισμένη μὲ Δόξαν Θεοῦ·

• **Ὅ**θεν τοιαύτη οὖσα, ἐσυνάθροισεν ὅλους τοὺς πιστοὺς Χριστιανοὺς διὰ νὰ εὐφρανθῶσι κατὰ τὴν ψυχὴν·

ἂν γὰρ, καθὼς λέγει ὁ Σολομών:

«**Ἐγκωμιαζομένων δικαίων, εὐφρανθήσονται λαοί**» (Παροιμ. κθ' 2)·

πόσω μᾶλλον πρέπει νὰ εὐφραίνωνται οἱ λαοί, ὅταν Αὐτῇ, ἡ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος δικαίων ἀγιωτέρα Θεοτόκος, εἰς τὴν Μνήμην τῆς Κοιμήσεώς Της ἐγκωμιάζεται;

* * *

Καθὼς δὲ οἱ Υἱοὶ Ἰσραήλ, ὅταν ἐκβῆκαν ἄβροχοι ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, ἐμοιράσθησαν εἰς δύο χοροὺς ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, καὶ τῶν μὲν ἀνδρῶν ἦτον ἕξαρχος ὁ Μωϋσῆς, τῶν δὲ γυναικῶν ἦτον ἑξάρχουσα Μαριάμ:

«**...Λαβοῦσα δὲ Μαριάμ, φησί, ἡ Προφήτις, ἡ ἀδελφὴ Ἰαζρών, τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξήλθοσαν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν, ἐξήρχε δὲ αὐτῶν Μαριάμ λέγουσα· ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται (διότι μεγάλως ἐδοξάσθη)**» (Ἐξ. ιε' 20-21)·

• **ο**ὕτω καὶ οἱ Χριστιανοί, οἱ συναχθέντες σήμερον ἐν τῇ Μνήμῃ Σου, Θεοτόκε, ἄδουσι τὸν ἐπινίκιον ὕμνον εἰς τὸν Μονογενῆ Σου Υἱὸν μὲ χοροὺς πνευματικῶν καὶ μὲ *τύμπανα*, ἧτοι νενεκρωμένα ἔχοντες τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τῆς ἐγκρατείας· ζῶου γὰρ νεκροῦ δέσμα ἐστὶ τὸ τύμπανον, κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

* * *

Ἐξάρχει δὲ τῆς Ὁδῆς αὐτῶν ἡ Μαριάμ.

Ἀνέφερε ὁ Μελωδός, ὅχι τὸν Μωϋσῆν τὸν ἑξάρχοντα τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ τὴν Μαριάμ τὴν ἑξάρχουσαν τῶν γυναικῶν, ἕνα μὲν διὰ νὰ

δείξει, ὅτι ἡ παρ' ἡμῶν ἐγκωμιαζομένη σήμερον εἶναι γυνή· καὶ ἄλλο, τὸ ὅποσον καὶ **κυριώτερον**, διότι καὶ ἡ τότε ἐξάρχουσα τῆς Ὁδῆς ὠνομάζετο **Μαριάμ**, καὶ ἡ τώρα ἐξάρχουσα τῆς Πανηγύρεως ὠνομάζεται **Μαριάμ**, ὅπερ ἐρμηνεύεται **Κυρία**·

● **τύπος** γὰρ ἦτον ἡ ἀδελφή τοῦ Μωϋσέως Μαριάμ κατὰ τὴν **παρθενίαν** τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ Μαριάμ, ὡς λέγει ὁ Νύσσης Γρηγόριος, καθότι καὶ ἐκείνη Παρθένος διέμεινε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνη **Μαριάμ**, καὶ αὕτη **Μαριάμ** ὠνομάζοντο.

● Συμφώνως δὲ τῷ Ἱερῷ Κοσμᾶ λέγει καὶ ὁ ἐκ Δαμασκοῦ Ἰωάννης, οὕτω πανηγυρίζων:

«**Σὺν Μαριάμ** τῇ Προφήτιδι, ᾧ νεάνιδες ψυχαί, μετὰ τυμπάνων χορεύσωμεν, νεκροῦντες τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· τοῦτο γὰρ τὸ μυστικὸν τύμπανον» (Λόγος οὗ ἡ ἀρχὴ “Ἔστι μὲν οὐδείς ἀνθρώπων”).

● **Ἄλλὰ** καὶ ὁ Κρήτης Ἀνδρέας οὕτω πανηγυρίζει:

«**Ἐξάραξε** μετ' ὦδῆς καὶ κυμβάλων, ἀλαλάξατε, μεγαλύνατε, ψάλατε, ἄρον ἄρον Μαριάμ τὸ τύμπανον, καὶ τῶν παρθένων προέξιθι» (Λόγος οὗ ἡ ἀρχὴ “Οἱ τὴν ἐν Πνεύματι θεωρίαν”).

